

50

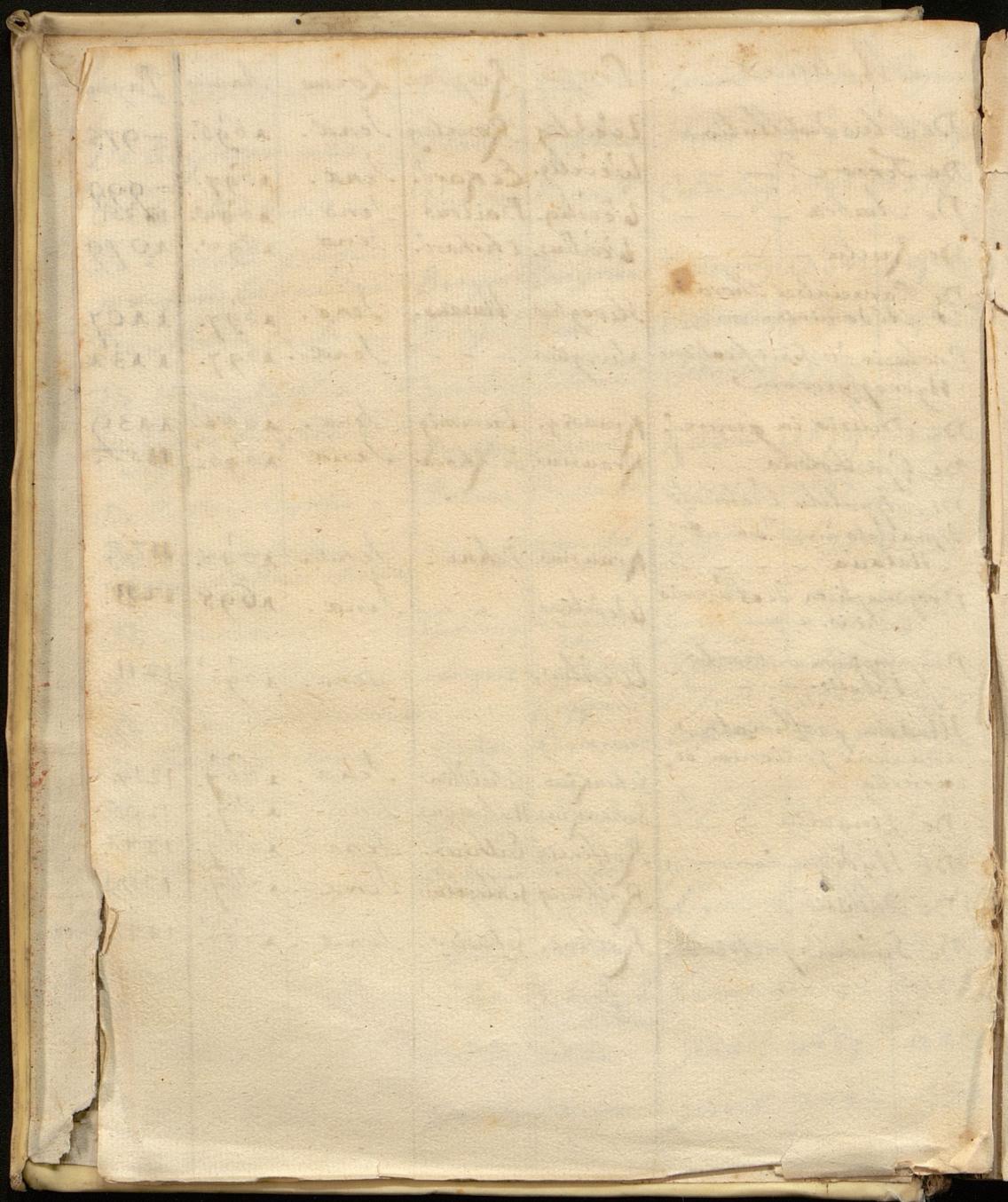
Y94^q

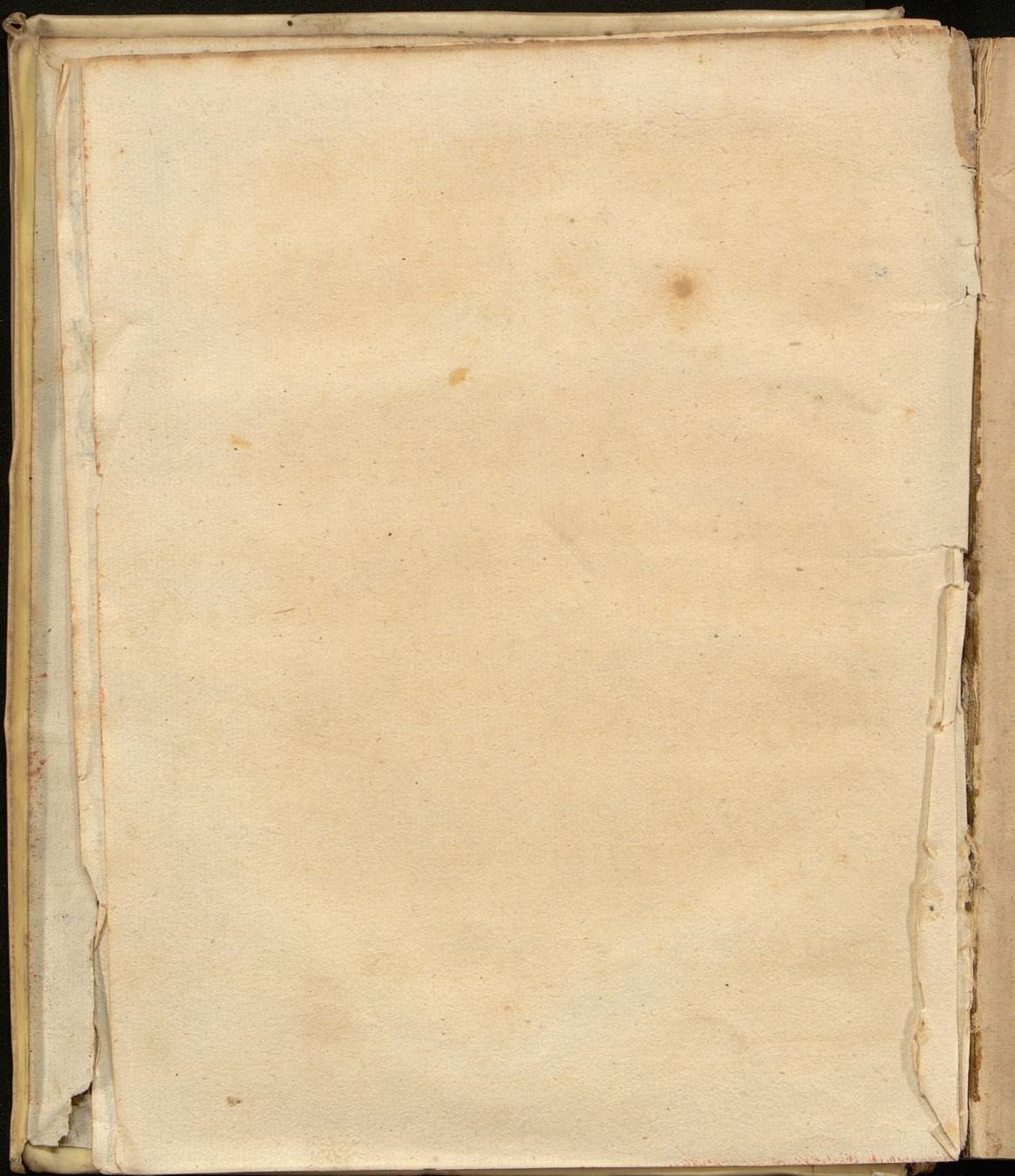
Qu

Materia.	Præses.	Respond.	Locus.	Anus	Pagina
Nova febrium inter millenium Hypotesis.	Hoffman.	Sattler.	Halæ.	1694.	- 1.
De Nitro, ejus natura et usu in Medicina. - -	Hoffman.	Schmalzal. den.	Halæ.	1694.	- 21.
alio volatilis genesis, usus et abusus in Medicina.	Hoffman.	Bernur.	Halæ.	1696.	- 41.
De Hydrogen Pericardij rarisimo - -	Hoffman.	Gretz.	Halæ.	1697.	- 69.
De Vena Porta porta malorum Hypothondriaco Splenetico. Suffocativo - Hystericco. Colico Hæmor rhoidariorum - -	Stahl.	Gaetke.	Halæ.	1698.	- 102.
Propempticon de Historia Medica Practica. -	Stahl.	- - -	Halæ.	1698.	- 161.
De motib humoru spasio tico, à motu pridie ordinarij diversis - - -	Stahl.	Cochwitzig.	Halæ.	1697.	- 169.
De Impotentia virili.	Stahl.	Ewaldt.	Halæ.	1697.	- 221.
De motu sanguinis hamorrhoidali. - -	Stahl.	Tuch.	Halæ.	1698.	- 291.
Propempticon de morbis contumacibus. - -	Stahl.	- - -	Halæ.	1698.	- 281.
De Hæmorrhoidum internarum motu et Ilio Hæmatite Hippocrat.	Stahl.	Gohl.	Halæ.	1698.	- 289.
Propempticon de Stoxasco medico.	Stahl.	- - -	Halæ	1698.	- 321.

Materia.	Præs.	Responso.	Louis.	Annuus	Paginæ.
De temperamentis --	Stahl.	Richter.	Hale.	1694.	-329.
De Contracturis --	Vaterus.	Bernst.	Vitemburg	1696.	-377.
De Odoratu ejusque præcious lesionibus.	Berger.	Bergmann.	Vitemburg	1694.	-401.
De Morbis Oculorum.	Berger.	Fahr.	Vitemburg	1694.	-465.
De Hemoptysie. --	Sperling.	Lebrun.	Vitemburg	1694.	-521.
De Vulneribus Schistosarum ingenue --	Pechlin.	Blank.	Kiloni	1674.	-595.
De Dolore Capitis. --	Paulus.	Bullman.	Lipsia.	1697.	-589.
De Hæmorrhagia uterina Matronæ abortivis	--	Kreusel.	Gis. &c.	1694.	-641.
De Convulsione --	Gerdesig. Iow.	Schmieter.	Gryphioval.	1694.	-665.
De Fervi Petechiali. --	Schapwig.	Loffhagen.	Rostochij.	1696.	-711.
De Imbecillitate Ventriculi	--	Koppren.	Erfurti.	1690.	-749.
De Hæctia Cardiacæ.	Vestus.	Reymman.	Erfurti.	1697.	-771.
De Philosophia Hermatica vera et experientali.	Kiesling.	Martius.	Erfurti.	1694.	-795.
De Phthisi. --	Bottlingh.	Grienert.	Groningæ.	1673.	-827.
De Maria. --	--	Matthijs.	Argentorati	1690.	-839.
De Tabaco. --	Albing.	Letschius.	Francopoli.	1695.	-871.
Diacelta testis Helmontij	Vehr.	Scholz à schollaten.	francopoli.	1694.	-903.
De Diuretis. --	Wedelig.	Witt.	jene.	1667.	-927.
De fundamantis Letta, litalis Vulnerum.	Wedelig.	Sauber.	jend.	1695.	-951.

ginea.	Materia	Praes.	Respond.	Locus	Annus	Pagina
29.	De Oleis destillatis - - -	Wedelius	Rosenberg	Iena.	1696.	975.
17.	De Terrorre? - - -	Wedelius	Eckard.	Iena.	1697.	999.
01.	De Ambra - - -	Wedelius	Bairus	Iena.	1698.	1035.
	De Ructa - - -	Wedelius	Ehrhard.	Iena	1698.	1079.
65.	De Paracentesi Thoraco et Abdominis - - -	Slevogtius	Murasus.	Iena.	1697.	1107.
21.	Prolusion de Scariificatione Hydropycorum	Slevogtius	- - -	Iena.	1697.	1131.
95.	De Delirio in genere?	Krausig.	Cumming	Iena.	1696.	1139.
89.	De Opisthotono - - -	Krausius.	de Rhoda.	Iena.	1696.	1155.
71.	De Appetitu Ventriculi depravato in Pica et Malacia - - -	Krausius.	Dehne.	Iena.	1698.	1175.
65.	Prognosticon de Nummis Gothicus. - - -	Wedelius	- - -	Iena.	1698	1203.
11.	Prognosticon de morbo Natalis. - - -	Wedelius	- - -	Iena.	1696	1211.
11.	Illustria problemata, circa vena fictionem. oe, currentia - - -	Schenkius	Schmidlin	Iena.	1667.	1219.
05.	De Singultu - - -	Schenkius	Hübnerus.	Iena.	1667.	1295.
27.	De Hydrope - - -	Roselineig	Euthius.	Iena.	1667.	1343.
39.	De Phthisi - - -	Roselineig	Schlegelius.	Iena.	1667.	1390.
11.	De Synochoputrida?	Roselineig.	Schüssler.	Iena.	1666.	1447.
03.						
27.						
51.						

377.

Q. D. B. V.
INAUGURALIS DISSERTATIO MEDICA
De,
CONTRACTURIS,
Qvam
DEO O. M. Fortunante
Ex Amplissimi & Gratiostissimi
COLLEGII MEDICI
DECRETO
IN ILLUSTRI VITEMBERGENSI
SUB MODERAMINE
DN. CHRISTIANI VATERI,
Philos. & Med. Doctoris, nec non Pathol. Professoris Publ.
Physici Provincialis & Collegii Naturæ Curiæ.
Collegæ meritissimi,
Domini Patroni, Praeceptoris, & Promotoris
sui eternum colendissimi,
PRO GRADU DOCTORIS
Summisqve in Medicina Honoribus & Privilegiis
rite capessendis,
AD D. XVII. SEPTEMB. A. M DC XCVI.
Publico Eruditorum Examini submittit
Horis ante & Pomeridianis
CHRISTIANUS BERNDT,
Physicus Hertzberg. Ordinar.

VITEMBERGAE,
Typis CHRISTIANI KREUSIGII, Acad. Typ.

378.

Theſ. I.

The image shows a page from a historical book. On the left, there is a large, ornate initial letter 'S' enclosed within a circular frame that features intricate floral and foliate patterns. To the right of the initial, the page is divided into two columns of dense Latin text. The first column begins with the word 'Illi' and discusses various types of diseases and their treatments. The second column continues the narrative, mentioning 'Contracturis' and other medical conditions. The text is written in a clear, formal Gothic script.

A 2 : despe-

desperent prorsus, ad Dæmonem & fascinationes tandem referentes, qvam per media naturalia invenire nequeunt. Thematis igitur hujus electio-
nem svasit commiseratio erga visos ejusmodi æ-
gros, qvorum curam aliquando suscipere decrevi,
nullo temeritatis pruritu adactus, neqve inani glo-
riam captando libidine stimulatus, sed ut Thesibus
præsentibus eruditorum examini expositis, qvan-
tum auxilii per artem ægris talibus super esse possit,
explorarem. Faxit Jehova feliciter!

Thes. 2.

Cum malum hoc satis freqvens curatuqe difficilli-
mum sit, mirari non immerito qvis posset, cur tan-
tum de eo inter Authores Medicos reperiatur silentium;
forte qvoniam aliis utplurimum cachexiis & morbis com-
plicatur, eorundemque nomine simul curatur; Qvia ta-
men nihilosecius a causis nimium diversis pendet, non
abs re erit, easdem specialius quoqve disqvirere, ut,
qva cuilibet medela debeatur, eo magis patescat. Intelli-
go autem hic *Contractions s. Contracturas Membrorum*
& Articulorum in voluntarias, constantes minusque dolo-
rosas, cum impotentia extendendi & movendi, a musculo-
rum eorumque tendinum & ligamentorum rigiditate &
contractione inductas: Quemadmodum etiam malo hoc
deprehensi, qvorum nimium tendines, alias per natu-
ram molles flexiles & mobiles, nunc rigidi, breviores &
ad motum articulorum in epti fiunt, Contracti, claudi &
valgi vocari solent.

Th. 3.

Et hac ratione malum hoc distingvetur facile ab
analo-

analogis artuum morbis, in specie a convulsionibus ita diffinis, ubi quidem membra quoque præter voluntatem ad motus & contractiones coguntur, sed cum dolore, easque minus constantes, imo quæ per vices remittunt, rursusque repetunt. Quæ etiam causa fuit, quare a Spasmi nomine abstinere nobis hic placuit, qvoniam, nescio quo errore, in consuetudinem abiit, ut communis consensu potius convulsionibus & motibus convulsivis in Schola Medicorum tribuatur; Cum tamen natura sua, uti e C. Celsio, Q. Sernio, Plinio, Sallustio, aliisque Scriptoribus Latinis constat, reætius contractionem, vel contracturam, quam ruptionem & divulsionem exprimat. Neque etiam cum Paralyssi, aut Apoplexia, ubi partes quidem affectæ immobiles fiunt & rigidæ, absque tamen contractione vel abbreviatione muscularum, quin potius cum ex solutione sensusque tactus perditione, confundi poterit; Quamvis hi affectus tanto die inter se complicantur, aut etiam mutentur; unde etiam Paralysin pedum ex Colica vel Calculo ortam Paresin, & quando in contractionem abit, Pseudoparalysin Medici appellare svererunt; De quo Schenkius, Gregorius Horstius, Platerus & alii videri possunt.

Th. 4.

Quam multa igitur, & quam varia immobilitatis, convulsionum, aut impotentiarum movendi in corpore nostro se offerant genera, ab omnibus tamen dignoscuntur Contracturæ in specie dictæ, modo ad omnes circumstantias & requisita jam insinuata sedulo respiciatur. In principio quidem tantum debilitas quædam langor & torpor partibus imprimis articulis accedit, quæ tamen deinceps prevalentem morbo magis magisque augentur; Accedunt manifesti & duri articulorum tumores, protuberantiae, vel nodi circa articulos, quousque tandem membra ipsa contrahunt-

trahuntur sensibiliter, decurtantur & admodum prorsus inepta redduntur : Sæpius enim malum ita invaleat, ut ægri nullum amplius membrum, vel articulum extendere sufficiant, & toti quasi in orbem, vel globum, contrahantur, donec diu satis afflitti penitus tabescant, aliaque mille mala experiantur, & (nisi citâ medela ipsis contingat) omnium fere miserrimi & abjectissimi, sibi aliisque, amicissimis licet, molesti, lenta morte pereant.

Th. 5.

Tanti jam mali curam ut rite ingrediamur, ante omnia partes affectas, deinde causas admodum diversas sollicite inquiramus oportet. Adæquate qvidem artus & articulos, sive omnes, sive quosdam hic laborare, nullum dubium est, sed primario tantum musculos, utpote præcipua & immediata motionum animalium organa, affici judicamus, eosque quoad tendines potissimum & membranas, utpote quæ molles alias per naturam & maxime flexiles, nunc chordarum instar rigescunt valde, indurantur & contrahuntur, ut etiam tumores nodi & fungi inter ipsas tendines tandem nasci videantur, quas quidem etiam ossibus, & imprimis eorum extremitatis seu Epiphysis coherere non ignoramus; Suntemus molles istæ & spongiosæ, quibus succos stagnantes eo liberalius recipi ratio & experientia demonstrat: Quæ etiam ratio est, quod osa præcipue infantum in hoc affectu incurvari simul & contorqueri soleant.

Th. 6.

Pertinent ergo huc omnes partes, quæcunque a muscleis mobilitatem suam mutantur, non solum pedes, brachia, manus & digitii, sed etiam maxilla oris inferior quandoque incardine sua ita obrigescit & contrahitur, ut ne os quidem aperiri, aut cibus capi possit: Neque tota dorsispi- na

na ab hoc malo tuta existit, quando a luxationibus, tumo-
ribus, gibbo, siccitate nimia in senibus, aliisque injuriis
musculi ejus ita contrahuntur, aut solum quoad ligamenta
rigescunt, ut erecto ipsis corpore incedere nequaquam li-
ceat : Æque enim spina dorsi non unico osse continuo,
sed pluribus vertebris, seu spondylis sibi invicem per gin-
glimum unitis constat, quæ præter *αντριόδωσιν* aptissimam
& ligamentorum firmissimam connexionem, musculo-
rum quoque tendines processibus suis excipiunt, quibus
pro lubitu in omnia motus genera corpus universum apta-
ri debebat & verti.

Th. 7.

Præterea tamen rarius domestica culpa articuli isti patie-
untur, sed plerumq; aliorum viscerum pœnas simul luunt;
unde etiam in sedes radicales inqvirendum jam restaret;
Quoniam vero hæ mirum quantum variant, & profundis-
simis sæpe tenebris in viscerum intimioribus occultan-
tur, ideoq; easdem potius inter causas e propriis earum
fontibus nunc observabimus.

Th. 8.

Quemadmodum autem in musculis primaria & pro-
xima mali hujus sedes reperiebatur, ita quoque ab eorun-
dem rigiditate & contractione, qva tendines eorum qua-
si absissa vel ruptæ videntur, contracturas omnes imme-
diatè dependere judicamus: Si enim nullum plane mem-
brum extra & præter musculum, seu potius fibras ejus ner-
veas moveri potest, procul dubio neq; articulorum con-
tractio absq; muscularum contractione vel contorsione
fieri poterit. Musculi alias ex meris canaliculis nerveis &
vesicularibus, in fasciculos collectis, conflati & plus quam
mechanice artificiosissime fabrefacti, ideo tendineis suis
extremitatibus ossibus movendis tam laxe & apte cohæ-
rent;

rent, ut pro vesicularum & tubulorum istorum per Spiritum animalem elasticum inflatione, tendines suas, iisdemque connexos artus per vices, & pro arbitrio animalis contrahere rursusque relaxare possint: Ita iisdem præter naturam induratis exsiccatis, contractis, vel contortis, membris pariter movendis idem contigere necesse est. *vid. Borell, de Motu Animal.*

Th. 8.

Atque talem fibrarum tendinumque rigiditatem & contractionem innumeræ prorsus causæ inducere valent, qvarum, ut potiores commemoremus, tres classes insituumus, ita, ut quantum res quæcunque Præternaturales, Nonnaturales & quoque Naturales huc faciant, seorsum patere queat. Ubi in antecelsum monere sufficiet, morbum huc nunquam simplicem reperiri, sed semper compositum, e cachexia quadam gravi, aut ad minimum extrinsecis læsionibus oriundum.

Th. 10.

Præ omnibus aliis autem cachexia scorbutica accunda hic venit; Dum enim in ea succi vitales a naturali & blanda sua dulcedine in acorem vel salsedinem nimiam degenerant, non potest, quin data occasione etiam fibras muscularum vesiculares occupent, partes fluidas residuas coagulent, imo in tumores gummosos & tophaceos tarareos convertant, aut ad minimum fibras nimium exsiccant, unde quoque tendines indurari & immobiles reddi necesse est. *Incredibile est, inquit Celeberrimus Pechlinus obsrv. Phys. Med. XIX. quanta sit scorbutici salis etiam sero permitti malignitas, neque enim vel exquisitissimis blandimentis, ubi semel furere caput, compesi se patitur solvit primum diruitque humorum coagulique sanguinei contextum, eoque tandem diruto in solida debachantur, non semere*

temere vel expellentibus aut repellentibus sollicitandum:
Hisce enim intus continetur visceribus insidiosum, illis utpo-
te acribus magis irritatum non tamen proinde definit parti-
bus, ad quas viam affectare solebat, exitium minari.

Thes. 11.

Qvæ sane omnia uti in scorbuto perfecto toto die
experimur, quanto magis a discrasia illa sanguinis con-
tagiosa, Lue nimirum Venerea sic dicta timendum; ibi
enim ob excessivam & malignam salium degenerationem
& corruptionem tanta succorum acrimonia acida, tan-
taque visciditas emergit, ut nullum fere viscus ab
ea tutum evadat; Ipsa ossa crescente malo saepius ero-
duntur & ad medullam usque cariosa redduntur, multo
magis eorum tendines & ligamenta corrupti, aut
solum corrugari, exsiccati, reliquias vero sordes crassiores
& tartareas in tumores abire necesse erit.

Thes. 12.

In specie tumores duri, ut gummata, fungi, tophi,
& similes undecunqve inter musculos eorumque tendi-
nes nati atro carbone hic notandi veniunt. Qvo-
niat enim excrementiae tales in interstitiis tendinum os-
siumque juncturis laxioribus aptissimum spaciū inven-
iunt, non potest, qvī omnem earum flexilitatem impe-
diant; Immo interdum articulos cum ligamentis e sedi-
bus suis dimovent, mirisqve modis membra deformant
& contorquent. Abejusmodi tumoribus fungosis in ge-
nibus pedes adeo contractos vidimus, ut calcanei clunibus
proxime jungerentur. Quid fieri si tendines & ligamenta
in ossēam plane duritiem convertantur? Cujusmodi
exempla videantur ap. Cl. Pechlin. L. II. obs. XL.

Th. 13.

Faciunt ergo huc qvoq; tumores in specie callosi musculo-
rum

rum & imprimis tendinum a vulneribus profundis & transversis, contusionibus aliisque injuriis extrinsecis inducti, ubi canaliculis eorum abscissis, ruptis vel solum contortis, non solum nulla, vel parca admodum succi nutritii & Spirituum animalium fieri potest distributio, sed neque fibrae ipsae ruptae & contractae expansionem decentem amplius recipere possunt. Idem sit, si a luxationibus & dislocationibus artuum ligamenta ista ita distorquentur, ut neque succos spirituosos admittere, aut si admittunt, ab iisdem tamen moveri nequeant.

Th. 14.

Neque præterire hic possum ulceræ, scabiem aliaque ejusmodi cachexiæ scorbuticæ exanthemata, utpote & quorum intempestiva suppressione multoties contracturæ oriri solent. A solis Achoribus male curatis in pueris nobili genuum enormes fungos & pedum contorsiones novi, quales etiam a variolis vidit Salmuth, *Observ. Med. C.I. p.m. 22.* Neque mirum; Ichores enim isti salso-acres & acidi, alias a natura ad ambitum corporis expulsi, facilime ad articulorum sinus tendinumque interstitia decumbunt, ex quo tumores & contracturas oriri modo obseruavimus.

Th. 15.

Notabile est, qvod ex Colica imprimis scorbutica nec non nephritide, arthritide & similibus non raro nascatur Paralysis, tandemque Contractura artuum, non qvod eadem materia morbificans necessario ab intestinis ad eosdem regrediatur & transferatur; Sed sufficit, eandem colluviem serosam acido-acrem per arterias, aut simul per nervos, data quadam occasione, huc delabi: Tendines enim & ligamenta musculorum alias arctioribus poris constant, cui si aer frigidus, motio fortis, aut alia quædam

387

dam causa adjuvans accedit, facile fieri potest, qvod ibi-
dem qvoqve serum vitiosum decumbat & non solum do-
lores, convulsiones, aut paralyses sed etiam contractiones
efficiat.

Th. 16.

Non minus ab intemperie corporis sicciori idem ma-
lum oriri solet, ubi ex defectu roris nutritii tendines veluti
exsiccantur corrugantur, & ad motum prorsus inepta redi-
duntur. Hinc siccioribus & calidioribus subjectis præ-
teris solenne est, & Atrophiæ vel Marasmo communiter
jungitur: Ideo qvoqve senes & diurno labore exhausti
digitos & manus incurvos contrahunt, nec erecto dorso in-
cedere valent; Cui si intemperies humorum viscida &
tartarea accedit, eo qvoqve gravius eos malum premit.

Th. 17.

Verum longe plura adhuc mala restant, qvæ hanc
Articulis cladem conciliare solent. Qvoties enim con-
vulsivi membrorum motus in contracturas demum ter-
minantur? Sive qvod frequentioribus istis crispationibus
fibræ muscularum corrugentur nimium & exsiccantur,
sive etiam laxentur & divellantur, ut inter laxatas tendines
eo facilius lympha viscida & acida colligi & collecta in
tumores congelari ac inspissari queat. Ita a mensibus
suppressis non semel originem trahere observatur, qvan-
do scoria sangvinis scorbutica falsæ in fæminis cachecti-
cis, per menstruam hanc purgationem evacuari solitæ,
nunc ad articulos decumbunt; Cujusmodi insigne exem-
plum a D. Salom. Reiselio observatum habet Bonet. Med.
Sept. P. I. Sed mireris qvomodo vermes intestinorum u-
niversales contracturas cum mirandis aliis Symptomatis
inducere possint. De qvibus autem exempla videantur.
ap. Bonet. l. c. Part. I. R. ver. Cent. 1. obser. 16. Procul du-
B 2 bio

bio qyoniam pullities vermium non solum insignes cachexias & putredines humorum supponit, sed easdem qvoqve recrementis suis quotidie auget, qvæ si nervosum genus & artus occupant, hujus qvoqve mali fœcundissimater existunt.

Th. 18.

Ad hanc classem præternaturalium etiam spectant Venena imprimis Mineralia, qvæ ingenti potissimum acrimonia acida visceribus non solum, sed nervoso maxime generi *γένεσιν* inducunt, & totius sanguinis & seri Massam in eandem acrimoniam degenerare faciunt: Hinc mirum non est, qvod Metallurgi, Aurifabri, Figuli, & alii, qvando exhalationes ejusmodi arsenicales & mercuriales toties imbibunt, totales sæpius contracturas incurvant. Chemicum vidi, qvi utriusqve brachii contracturam hac ratione sibi contraxerat: Par ratio est, qvando ab ungventis mercurialibus & similibus, ad necandam scabiem porriginem vel abigendos vermes exterius applicatis, pueri postea in hoc malum incidisse observantur.

Th. 19.

Qvod vero remotiores adhuc causas attinet, inter eas qvoqve, nostro malo generando multum non raro contribuunt infirmitates morbosqve dispositiones Generantium, qvæ omnino in liberos influere, & proclivitatem saltem aliquam & aptitudinem ad ejusmodi infirmitates recipiendas inferre solent. Contingit certe non raro, qvod non solum stamina fibrarum & ligamentorum nimis laxa, flaccida, aut etiam nimis sicca, sed imprimis qvoqve temperies & crasis humorum vitiosa & scorbutica a parentibus in liberos propagetur, qvibus fundamentis male suppositis, licet etiam ab aliis erroribus quantum fieri

fieri potest, sibi caveant progeniti, has tamen artuum imbecillitates evitare vix possunt

Th. 20.

Ita porro ex rerum non naturalium Classe huc facit Aer nebulosus, frigidus, salsus & metallicis effluviis inquinatus, quoniam humores nostros iisdem non solum vitiis inquinat, corruptit & condensat, sed & poros tubulosque fibrarum constringit, ut utriusque vitio mala haec oriri facilime queant. Hinc etiam potissimum sit, quod maris accolae, & maxime ipsi Nautae ex longis & molestis navigationibus, scorbuto & contracturis adeo obnoxii videantur. Idem tamen præstant cibi & potus crassi crudii, viscidi, acidi, salsi & similia. Quantum vero veneris abusus animique Pathemata, in primis Ira huic malo tribuere queat, quotidiana exempla Arthriticorum & Epilepticorum edocere queunt, Confer. Crügner, Vere Chimico p. 470, de Contracturis ex ira.

Th. 21.

Atque haec fuerunt potiores, quæ malo huic ansam dare poterant causæ; Reliquæ autem ex his facile patent. Id saltem disquisitione adhuc dignum videtur, utrum Contracturæ etiam a fascino, vel beneficiis induci queant? Novimus quod multi beneficia & incantationes pro rorsus negare, omnesque effectus naturalibus, licet obscuris, maxime, principiis tribuere malint; Et dantur revera complures morbi, quorum causæ & remedia non æque statim obvia sunt, qui propterea non statim cum vulgo pro super naturalibus habendi; Fiunt etiam saepius monstra uti in curis, ita etiam in serie causarum morbificantium. Nec tamen nullos propterea morbos a beneficiis, vel immediate a Dæmonie ipso induci, judicandum mihi videtur; Diaboli enim potentia, quantumvis maxime

B 3

limi-

limitata, tanta tamen est, ut nulla alia, quæ cum illa comparari possit, reperiatur in mundo. Testantur id satis sacra & omni exceptione majora testimonia, quantum ex permisso Numinis Satanæ ad morbos etiam per se inferendos valeat. Quemadmodum igitur Tumores, ariduras, convulsiones, cæcitates, sterilitates, aliaque mille mala, ita in specie quoque contracturas homini a Dæmoni induci posse, nulli dubitamus. De quibus etiam si placet exempla legi possunt ap. Sennert. Libr. IV. Med. P. 1. Wierum de præstigiis, Frommannum d. Faschinat. Thuner. obser. Med. l. 4. Timicum Cas. Medicin. l. 7. Heer. obf. p. 117. Borell. C. 2. obf. 86. Gabelchover. obf. C. 1. Epbemerid. German. Collect. A. 11. obf. 103. Sed sedulo semper cavendum, ne facile admittantur talia, nisi omnia phænomena ultra sphæram naturæ transcendere, aut manifestissima incantationum signa adesse observetur.

Th. 22.

Et tanta ergo causarum graduum & subjectorum nec non complicationum diversitate nunc appareat, quam variae etiam Contracturis accident differentiae, ita ut aliæ sint recentes, aliæ inveteratae, universales vel particulares, simplices vel compositæ, cum Scorbuto, Lue venerea, Marasma, Paralysi, Apoplexia scirrhis & corruptionibus viscerum complicatae; quæ singula omnino a Medico Practico curiose observanda, ut, quæ cuilibet speciei cura debetur, exacte judicare queat.

Th. 23.

Et juxta horum omnium normam etiam judicabit facile, quid spei in hoc malo reliquum esse possit, antequam curam ejus ingrediatur. Per se quidem aliud vitæ periculum non habet, nisi quod membris contractis sensim quoque nutrimentum denegetur, ut arescant penitus & emor-

emoriantur; sed mora diuturna præterea totius etiam corporis marasmus, phthisis, hydrosem, paralyse, apoplexiam, aut alios, pro temperamentorum aliarumque circumstantiarum diversitate, mille morbos sibi comites accersit. Curam adeo faciliorem tantum admittet malum adhuc recens, minus inveteratum, aut aliis morbis pertinacissimis complicatum; Faciliorem quoque in Junioribus quam Senioribus, humidioribus temperaturis quam siccioribus, si cætera quidem fuerint paria. Et contra difficultissimam vel impossibilem proflus eam reddunt morbi complicati scorbutus, Lues venerea, hectica, scirrhi & corruptiones viscerum, nec non tophi, fungi & gummata artuum; neque curabitur unquam nisi iisdem prius curatis & penitus sublatis, Ita quoque remediis, licet optimis difficultime cedet malum ab ipsis parentibus propagatum, aut etiam per incantationes & beneficia inductum, quemadmodum incurabile ferè judicantur, quod a profunda & transversa fibrarum & tendinum in vulneribus incisione ortum suum traxit.

Th. 24.

Sed nunc medendi Methodum delineaturi commode recordamur præcepti illius Hippocratis, quo *Lib. d. Natur. Human. Sect. 25. Text. 8.* curationem inquit morborum ita instituere oportet, ut causæ morbi nos opponamus, utpote qua curata etiam morbi sponte sua cedunt. Cumque igitur in nostro malo morbos alios ex aliis ortos & contracturas demum aliis supervenire observavimus, ideo quoque in istorum remotione, quoad per indicationes licuerit, præcipua opera insumenda; & inde universo corpori & articulis naturalis temperies restituenda, symptomata nova præcavenda & vires restituendæ erunt; Idque quibus remediis cuivis causa appropriatis fieri possit & debeat breviter delineabimus.

Th. 25.

Th. 25.

Diætae qvidem regimen adæqvatum hic promittere non possum, eo, qvod cuivis morbo & causæ complicatæ specialis debeatur ; Nihilo secius tamen omnes Contracti monendi erunt, ut aerem nimis frigidum humidum, aut etiam calidum nimis & siccum itemqve salsum crassum aut effluviis arsenicalibus, mercurialibus, e calce viva & similibus inquinatum omni studio evitare cogitent ; E-quidem his solis sâpe originem mali debere, antea in nauitis, aceolis maris, chimicis aliisqve observavimus.

Th. 26.

Ita qvoqve omnibus Contractis nocebunt alimenta crassa viscida, acida austera, salsa, fumo indurata & in specie piscium ac lacticiniorum genera, eo qvod humores eodem charactere inquinant, nihilq; magis, qvam eorum stagnationes coagulationes præcipue in extremis partibus inducere possunt. Etsi qvidem *Takius in phas Sopb.* contraturam totalem ex Arthritide relictam continuo lactis usu a se curatam glorietur, id tamen non nisi in subjectis siccioribz cholericis, & omni metu acidi morbos, alias hic communiter latentis, remoto successurum fore judico. Idem sentio de potu crasso acido, Ølo, Ølo, Øico. Hinc qvoq; vina omnia mihi hic suspecta sunt, nisi qvod ad vires reficiendas interdum usus optimi & spirituosi concedi possit : In Moravia, Austria, Hungaria & alibi plerique arthritici podagrici & Contracti vinis suis crassis & tartareis mala sua in acceptis ferenda habent Teste *Schenkio Obs. L. I. p. m. 101.* qui innumeros ejusmodi ægros e finibus Danubii ex superiori Austria & Hungaria Cremsam linteis ad se deportatos esse prohibet, prorsus immobiles & infirmissimos, qvos etiam plerosqve decenti potissimum regimine & a vino abstinentia sanitati pristinæ reddidit.

Th. 27.

Th. 27.

Motus corporis alias sanitati maxime proficiunt hic prorsus deficiunt, indeqve omni studio, quantum qvidem licet, promovendi erunt, qvo ipso remora & coagulum humorum omnium optime inhibentur, salia morbosa resolvuntur & discutiuntur, & circulus succorum egregie promovetur, indeqve ligamentorum robur conciliatur. Nullū certe remedium est, qvo Agrestes & Operarii ab Arthriticis affectibus immunes servantur, qvam motu; æq; enim ac Magnates, & magis s̄epius in diætæ regimine peccare eos novimus. Hinc etiam motuum defectui potissimum tribuo, qvod ex hoc ipso malo diuturno demum paralyses, apoplexia, hydrops aliaqve mala evenire soleant. Somnus tamen maxime proficius est, non solum ad virium, sed imprimis blandæ humiditatis, qvæ omnibus fere deficit, refectionem & conservationem; Sed cavendum ne unqvam opiatis aliisqve narcoticis qværatur, qvibus tanqvam venenis coagulatio humorum magis augeretur.

Th. 28.

Neqve demum ex hoc ordine moderamen affectionum animi negligendum; Cum enim Anima fluidi animalis in execqvendis Artuum motibus proxime utatur, non potest, qvin toties turbata ea sive per iram, sive per terrorē & tristitiam spiritus qvoqve deserat, confundat aut aliorum convertat, ex qvibus in universum modo stagnationes & condensationes humorum, modo etiam conflusus inordinati & dissolutiones nimirū nascuntur. Per accidens & casu tantum factum, qvod Contractura per iram fuerit curata, uti de Consobrino suo refert *Valleriola L. 2. obseru.* qvi contractus pluribus annis, repentina ira percitus ita corpus suum agitavit, ut distentis nervis, poplitebusqve laxatis & emollitis sine ullo doloris sensu mox incederet & erigeretur, qvod per sexcennium ipsi denegatum fuerat. Cujusmodi subitanæ liberationis etiam à paralysi exempla curiosa habent idem *Valleriola l. c. Gregor.*

C

gor. Horst. L. II. p. 547. Isbr. de Diemerbroeck. Anatom. I. 8.
et. de Nerv. Thom. Bartholin. Act. Medic. Haffn. A. 1671. &
seq. Steph. Blankard Collect. Medic. Phys. Cent. 3. cap. 49.
Fieri enim potest, qvod causa morbificans sive naturæ be-
neficio, sive medicamentis antea exhibitis satis digesta &
præparata a subitanea ejusmodi alteratione eo fortius
commoveatur & excutiatur, e qvibus tamen nulla nor-
ma statui potest, aut debet.

Th. 29.

Sed præsentiora adhuc & efficaciora longè remedia
tam curationi, qvam præservationi inservientia habemus e
pharmacia, ea tamen itidem ad causarum & tempera-
mentorum diversitatem semper dirigenda. Ex qvorum
censu prima & universalia sunt Purgantia, qvibus qvidem
in omnibus contracturis haut opus est, sed iis tantum, qvæ
cacockymiam scorbuticam aut similem supponunt, ubi
omnino corpus ab impuritatibus superantibus liberare o-
portet, nisi alterantia & confortantia, licet optima & largis-
sime exhibita, ab iisdem superari velimus: Modo caveatur,
ne fortioribus & draſticis blanda humiditas, alias commu-
niter hic deficiens, absumatur. Eoqve fine ergo tantum
mihi probantur leniter & per epicrasin evacuantia. De-
cocta & infusa è foliis sennæ, Mechoacanna, Rhabarbaro it.
M. P. Trea D. Præsid. d. Gummi Ammón. gius dulcis ♀
platus, effentificatus &c.

Th. 30.

His pro necessitate sive in principio statim curæ, sive
in progressu adhibitis, & per vices repetitis in ejusmodi Ca-
chexiis convenient maxime Alterantia, qvæ fangvinem
scorbuticum acidum viscidum, aliisqve malignis qualitati-
bus imbutum, corrigunt, & pristinæ dulcedini, fluidati &
spirituositati restituunt. Apparet ergo qvod universa sæ-
pius Scorbuti, Luis venereæ aliorumqve complicatorum
morborum remedia huc adæqvate spectent, qvæ tamen o-
mnia hic afferre nihil attinet; Præ omnibus vero voto & ex-
pecta-

Prestationi Medici & ægri satisfacere hic novi Decocata & infusa Lignorum & Radicum Chinæ, Sarsaparillæ, Scorzonerae, Helenii, Liqviritiae, Baccar Iuniperi, Herb. Veron, fumar Chamædr. Chamæpyth. Meliss. Rorismarin. Serpilli & similiuum familiari & continuo usu, ad modum Infusi Thee vel Coffe adhibita. Qvibus si generosiora quædam e. g. Essentiaæ antiscorbiticæ, Lignorum, viperarum, Succini Tinct. 3 ii, 2 tri, 2 tris, spiritus 2 ci, 2 tri volatiles & anisati, vel succinati, nec non Cinnabarina & Castorina interponuntur, eo citiorem & certiorem effectum impetrabunt. Monendi autem omnino sunt omnes ægri & prædicendum iis, qvod diuturnum nimis malum sit, unde licet primis septimanis, vel mensibus effectum medelæ manifestum non videant, animum tamen non desponteant; cum morbi diurna mora inveterati, & universa humorum Massa degenerata etiam continuam & diuturnam alterationem reqvirant.

Th. 31.

Atque hæc omnia qvoniam humores crassos viscidos & acidos egregie resolvunt, & corrigunt, colluviem quoque morbosam cum urinis ægri expedient; Qvod si vero per sudores resolvi velit, etiam sudorifera specialiora interponere licebit; Nempe Spiritus CC. S. & succinatum, 2 tri, 2 gium diaphoreticum, Bezoardica mineralia rite præparata, materiam perlata Crügneri s. magisterium 2 ii Otratum, 2 diaphoreticum, Arcanum corallinum a. liaque; Modo caveatur rursus, ne frequentioribus, quam par est, sudoribus serum alias deficiens nimis absumatur.

Th. 32.

Commendatur hic etiam a Practicis Acidularum usus, qvod tamen non ita accipiendum, quasi, omnibus contractis promiscue conducant, sed iis tantum, ubi malum ab obstructione viscerum & sordibus 2 eiis acidis fogetur, nec jam tum tonus illorum viscerum fractus, & phtisis, hydrops aut alia contra indicantia obstant. Tales enim beneficio 2 iotis subtilissimi, largissima aqua diluti, & cum regimi-

C 2

ne

ne decenti hauſta etiam pertinacissimas ſepe obſtructions reſerant, ſalia peregrina diluunt, obtundunt & per com- munia emunctoria feliciter eliminant. Neqve tamen na- turalibus ſemper opus eſt, ſed ſufficient, ito præſtant ſæ- pius artificiales, qvæ pro corporum, cauſarum morbiſican- tium & ſympotatum varietate adornta non æqve ac naturales fallere poſſunt. Empyricum remedium naturales acidulae ſunt, cum vix ita temperari poſſint, ut ſingulis re- ſpondeant corporibus, indeqve non mirum, qvod ſapius plus damni qvam commodi afferant.

Thes. 33.

Sed generoſiſſimum adhuc remedium internum ha- bemus in Salivatione, mediantibus medicamentis mercu- rialibus instituenda, qvando nimirum cachexia Scorbatica aut venerea maligna cum gummatibus, Scrophulis & fungis conjuſticta reliqvis hactenus laudatis remedii cedere re- nuunt: Nulla enim generoſiora medicamenta universa pharmacia, qvam mercurium & ex eo præparata habet, ut po- te qvæ a calore actuata ſumma particularum tenuitate & mobilitate non ſolum intimos & remotiſſimos corporis noſtri recessus citiſſime permeant, omnem visciditatem & lentorem humorum efficaciſſime resolvunt, & incanta- menti instar fundunt, adeo qve circulum eorum & transpi- rationem prompte restituunt, conſequenter pertinacißi- mas alias obſtructions expedinnt, & qvod præcipuum eſt, ſalia qvoqve peregrina acida & auſtera, ubi cunqve etiam latent, avidiſſime arripiunt, absorbent & fecum per vias excretorias eliminant, in qvibus certe omnibus præci- puum curæ hujus momentum plerumqve ſitum eſſe, ex ſerie cauſarum antea enumeratarum qvilibet facile intelligit, ut adeo mirum ſit, qvare uſum medicamen- ti ejusmodi Heroici, alias tamen per ſe innocentis, modo rite præparantem & utentem invenerit, adeo horreant Me- dici. Intermittendum tamen eum omnino ſvademuſ in infantibus, aut ſenibus drepitis, nec non gravidis, phtiſi- cis,

cis; hæsticis, langvidis & similibus. Neque etiam unguentis linimentis & suffumigiis mercurialibus opus esse judicam⁹, sed sufficit solus ~~unctus~~ dulcis, aut etiam diaphoreticus, & arcanum corallinum Paracelsi rite præparata & cum decenti regimine gradatim, interne solum propinata.

Th. 34.

Nunc tamen, etiam extrinseca remedia afferenda sunt, utpote qvibus non minus, imo interdum solis impæctum articulis serum dissolvitur & pristinum tendinibus robur ac tonus firmus restituitur. Qvo fine inserviunt maxime Balnea, Cataplasmata, Linimenta & Emplastrata. Balnea & in sessus imprimis propter largam humiditatem & teporem emolliendi, laxandi & resolvendi fine excellunt, præcipue si Plantæ simul emollientes & nervinæ in coquuntur, unde certe insignem usum habent in Contræcturis cum siccitate rigiditate, nec non tumoribus duris, gummatibus nodis & tophis conjunctis. Commendantur qvidem etiam Balnea sudatoria Laconica & siccata, qvo etiam Thermae sive naturales, sive artificiales spectant, qualia tamen nonnisi in declinatione morbi, ubi robur & tonus ligamentis & tendinibus reddendus, concesserim; Alias enim novi, qvod his mediantibus saepius turbulentus tantum & inæqualis motus humorum inducatur, absqve tamen ægri juvamento, qvin potius cum materiæ morbificantis ad interiora præcipitatione, membrorumqve nimia exsiccatione.

Th. 35.

Balnea tamen qvia poros laxant, facile etiam ~~sæpius~~ seriatim majorem inducere queunt, qvatenus laxatis poris humores illabuntur largius, sed nec æque prompte refluunt, unde præter interna discutientia & subducentia antea laudata etiam alia extrinsecus adjuvantia in usum trahere oportet. Adeoqve post Balnea commode inunctiones membrorum instituntur ex Ungv. Dialth. Nervino, Martiato, ad Contræcturas specifico Hartmann. Oleo mirabili Cardiluc. philosophorum, Lumbricorum Vstr., Lauri, Juniperi, Masticis

stichis Castorei, Galbani, Chamæm, Ruth, Aneth, Nardi & similibus, qvibus ligamentis rigidis & contractis non solum flexilitas sed & robur restituitur, humoresqve restitantes egregie resolvuntur.

Th. 36.

Ad augendas & conservandas has ungventorum vires addantur, si opus yisum fuerit, Emplastra ejusdem virtutis, qvæ id simul commodi habent, qvod aeris frigidæ hic valde noxiæ accessum, nec non difflationem & evaporationem ungventorum applicatorum inhibeant, & motum eorum ad interiora magis promoteant; qvod etiam in tumoribus imprimis maximè necessarium esse duco. Hinc Emplastra Diachyli cum Gummis, Dia-phoreticum Mynsichti, d. Spermate ceti, de Ranis Vigonis, Oxicroceum & similia maximam laudem merentur; Qvibus si character malignus & venereus sub esse evidetur, prudenter gialia quoqve junguntur, eo qvod longe efficacius humores viscidos resolvant & disjiciant, quo nomine Emplastrum de Ranis c. Mercurio pœ cæteris excellit; habitu tamen respectu ad ætatem, temperamen-tum & statum mœrbi aliasqve circumstantias, ne intem-pestiva eorum applicatione plus noxæ, quam commodi ægris afferatur. Fecimus enim jam supra eorum mentio-nem, qvi ex ungventis Mercurialibus ad abigendos vermes vel scabiem idem malum contraxerunt, qvibus ergo potius pœter interna Cinnabarina, ḡta, castorina, succinata &c. externa quoqve balsamica & nervina commendanda erunt.

Th. 37.

Sed pœter haec tenus laudata tam interna quam ext-erna remedia, multum quoqve ad membrorum contractorum correctionem facit manuum instrumentorum-qve, ad hanc rem idoneorum opera, qvando articuli bal-neis scilicet & linimentis emollientibus ac roborantibus prius satis foti sensim fgraviterqve per vices modo exten-duntur, modo flectuntur, eosqve continuando, donec par-

partes istæ suâ sponte & pro necessitate moveri possint ;
 De qvibus qvoad operandi modos & instrumenta legi
 meretur Guil. *Fabricius Observat. Chirurgic. Cent. 1. Obs.*
83. Et de Combustionibus c. 15. De Digitorum vero curvo-
rum Chirurgia in specie C. Celsus L.7.C.22.

Th. 38.

Hac occasione disqviri meretur utrum ne tendines
 Musculorum & qvomodo penitus dissectæ consuendo cu-
 rari queant, qvæ alias discissæ nimium in se coeunt, con-
 trahuntur, & contracturas membrorum, qvibus deben-
 tur, prorsus incurabiles relinqunt. Absurda enim & ni-
 mium periculosa operatio hæc multis visa est, eo qvod
 tendines istæ, ex meris fibris nerveis fasciculorum instar
 collectæ, propter ex qvisitissimum sensum non admittant
 commode ejusmodi puncturas & suturas, acubus institu-
 endas ; neqve relictis a suturis filamentis fieri posse, fi-
 bras tam facile tamqve decenter consolidari & uniri, qvo
 minus, æqve ac absqve suturis sanatae, cicatricem callo-
 sam indeqve immobilitatem eandem retineant. Verum
 enim vero, licet dolor eo ipso ad momentum renovetur
 vel augeatur, tamen eo citius qvoqve cessat, qvō aptius
 lœsæ partes restituuntur ; & qvo arctius tubuli vel canali-
 culi fibrarum sectarum adducuntur, eo minus alia & cal-
 losa intercedere potest substantia, spiritibus autem natu-
 ralis transitus conceditur. Consentient nobis *M. Aurelius*
Severinus Chirurg. efficac. l. 2. cap. 123. Guido D. Vulneribus
Tr. 3. c. 4. Job. Veslingius Obs. Anatom. 15. p. m. 90. qvæ testatur,
 se miratum olim fuisse hominum audaciam in consuen-
 dis tendinibus, sed felicem successum in variis exem-
 plis, & vix notabile à pœracta curatione detrimentum ti-
 moris vanitatem arguisse, liberrime profitetur ; Et *Am-*
bros. Pareus libro 122. Cap. 10. refert, se Nobilis cuius-
 dam, è Memmorentiorum Familia, tendines pollicis peni-
 tus resectos ita percurasse, ut militarium armorum omne
 genus captare & tractare imposterum potuerit, cum an-
 tea,

tea, desperato coalitu, rescindendum non semel vir strenuus quæsiisset pollicē; cuiusmodi etiam exempla insigniora à Celebri Chirurgo sibi Cornelioque Solingen communicata recenset *Corn. Stalpart van der Wiel Observat. Rarior. Cent. 2. obs. 45.* Cujuscunqve igitur musculi tendine resectā membrum cito decenter reponendum, deinde utraqve tendinis extremitas silo sericeo perforanda & interposita corii particula caute constringenda, ne rumpantur facile, & tamen arcte rursus uniantur: Qvo facto pulvis Therebinthin. coctæ inspergitur vulnusqve balsamis digestivis & vulnerariis tractatur. Ita musculi quicunque abscissi curabuntur, ut licet membra, absoluta cura, nonnihil contracta appareant, sensim tamen linimentis fomentisqve in subsidium adhibitis laxitatem & mobilitatem suam recuperare queunt. Confer. Celeb. *Nukijs Observat. & Experiment. Chirurg. l. 2. c. 11. & Job. B. à Lamzwerd. Appendix. ad Armamentarium Chirurg. Scult. p. 137.*

Th. 39.

Atqve sic omnis Contractis hactenus prospectum esse confido, nisi qvod pro diversitate membrorum interdum alia atq; alia Enchirises requirantur, qvas tamen ipsæ Praxes facile edocere queunt; Ita si contingit, qvod musculis colli, vel potius Capitis flexoribus in alterutro latere abscissis, alterius lateris musculi constringantur & convellantur, non solum contractis emollientia applicanda, sed imprimis laxatis & vulneratis naturalis unio & contractio reddenda, alias omnis cura irrita erit & insufficiens: *Gl. Nukijs l. c. Experiment. 26.* musculi nimis contracti in malo inveterato dissectionem svaldet, ut eandem cum suo Antagonista laxitatem acquirat & sic debita colli figura restituatur.

Th. 40.

Reliqvæ contracturæ a luxationibus ossium, vertebrarum dorsi, atrophia & similibus oriundæ nihil peculiare habent, nisi qvod causæ primariæ remotiorem præ cæteris efflagitent. Neqve Contractis a Fascino & Veneficiis alia, qvam antea laudata naturalia commendenda; Qvæ vero a Frommanno, Carrichtero aliisque commendantur superstitionis, nobis non probantur: Tantum hac vice.

SOLI DEO GLORIA.

153566

ULB Halle

005 308 526

3

377

Q. D. B. V.
INAUGURALIS DISSERTATIO MEDICA
De
CONTRACTURIS,
Qvam
DEO O. M. Fortunante
Ex Amplissimi & Gratiostissimi
COLLEGII MEDICI
DECRETO
IN ILLUSTRI VITEMBERGENSI
SUB MODERAMINE
DN. CHRISTIANI VATERI,
 Philos. & Med. Doctoris, nec non Pathol. Professoris Publ.
 Physici Provincialis & Collegii Naturæ Curios.
 Collegæ meritisssimi,
Domini Patroni, Praeceptoris, & Promotoris
sui eternum colendissimi,
PRO GRADU DOCTORIS
 Summisqve in Medicina Honoribus & Privilegiis
 rite capessendis,
AD D. XVII. SEPTEMB. A. MDC.XCVI.
Publico Eruditorum Examini submittit
Horis ante & Pomeridianis
CHRISTIANUS BERNDT,
 Physicus Hertzberg. Ordinar.

VITEMBERGAE,
 Typis CHRISTIANI KREUSIGII, Acad. Typ.

